

Szele Tibor

Mindössze 37 éves volt. Magas, törekeny alakját, jóságos mosolyát, mindig segítségre kész barátságát soha nem fogjuk elfelejteni. Tudósnak, nevelőnek, embernek egyaránt kivételesen nagy. Szakértő és művészi kéz lehet csak hivatott méltó képet festeni róla. Amit itt adunk – pár sűrű szó, mint sírján az ideiglenes fejfa.

Az első világháború végén született Debrecenben. 14 éves korában, egy több hónapig tartó betegsége alatt lobban fel lelkesedése a matematika iránt. Ettől kezdve rendszeres megoldója a Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok feladatainak. E lap négy egymásutáni évfolyamában láthatjuk fényképét a legjobb feladatmegoldók között. Világosan fogalmazott, rövid, szellemes megoldásait gyakran szó szerint közlik. Hetedikes gimnazista, amikor megnyeri a Lapok pályázatát. Nyolcadikos korában harmadik lesz az országos tanulóversenyen. Érettségi után a mai Kürschák-verseny elődjén, az Eötvös Loránd-versenyen első díjjal jutalmazták. Az akkor matematikából gyenge képzést adó debreceni egyetemet elvégezve szegedi tanársegéd korában találja meg későbbi kutatásainak területét, a modern algebrát. Háromévi katonáskodás kényszerű szünete után 1946-ban a legmagasabb minősítéssel avatják doktorrá. Tudományos pályája ettől kezdve töretlenül ível felfelé. 1948-ban már ismert tudósként tér vissza a debreceni egyetemre, ahol nagymértékben hozzájárul a matematikai élet fellendítéséhez. Több magyar és külföldi folyóirat szerkesztője, ill. munkatársa. Alapvető eredményekkel gazdagítja a matematikát. Alig egy évtizedes munkásságáról 55 dolgozat és egy egyetemi tankönyv beszél. Utóbbit e lap olvasói közül is sokan forgatják nagy haszonnal.

Tudományos munkájához hasonló jelentőségű pedagógiai tevékenysége, melynek alapja az ifjúság szeretete és a matematika iránti lelkesedés. Nevelői munkássága hivatali beosztásánál fogva elsősorban az egyetemi hallgatók matematikai képzésére irányul. Előadásai rendkívül világosak, élvezetesek. Korán felkelti hallgatóinak érdeklődését az algebra iránt, megismerteti őket a kutatás módszereivel és aktuális problémáival. Önzetlen támogatásával legkiválóbb tanítványai már hallgató korukban számottevő tudományos eredményeket érnek el. Tevékenysége azonban messze túlmutat az egyetem falain. Szívesen látott és gyakori előadó az ország különböző városaiban. Igen sokat köszönhet neki a középiskolai oktatás is. Nemcsak a tanárok továbbképzésében játszott fontos szerepet, hanem közvetlenül is nagy szeretettel foglalkozott a középiskolás diákokkal. Ő indította el Debrecenben a matematikai délutánok rövid idő alatt országossá nőtt mozgalmát. Ezek az előadások száz meg száz diákban keltettek érdeklődést a matematika iránt. Sok társammal együtt hálásan emlékszem vissza ezekre az élményt jelentő előadásokra, amelyek hivatásunk felismeréséhez döntő indításokat adtak.

Hirtelen ellobbant élete nemcsak fájó űrt hagyott, hanem ragyogó eredményeket és nagyszerű példát. Tudományban, emberségben követni igyekezve becsülhetjük meg drága emlékét.